

7. Ці падобныя верш «Перад паводкай» і карціна «Вясновая ўсмешка» па настроі? Якімі радкамі з верша Максіма Багдановіча можна падпісаць карціну? Чаму вы так думаеце?
8. Вывучыце верш на памяць.

Давайце абмяркуем. Ці падабаецца вам вясна?
Чаму?

АДАМ РУСАК

Мама

Палячу я пчолкай
На лугі, палеткі,
Назбіраю маме
Мёду з кожнай кветкі.

Выйду ў лес птушыны,
Песень назбіраю,

Пра вясну і радасць
Мамае заспяваю.

Супыню над лесам
Хмару-навальніцу,
Хай уночы маме
Светлы сон прысніцца.

Ды дарункаў гэтых,
Пэўна, будзе мала,
Каб табе аддзячыць
За твой клопат, мама.

1. Якія пачуцці і думкі выклікаў у вас гэты верш?
2. Па чым можна меркаваць, што герой твора з'яўляецца фантазёрам? Падмацуйце свае думкі адпаведнымі радкамі з твора.
3. Што натхняе сына на неверагодныя ўчынкі?
4. Чаму герой верша лічыць, што дарункаў маме ўсё роўна будзе мала?
5. Разгледзьце малюнак. Паразважайце, ці ўдалося мастаку перадаць настрой і змест верша. Свае думкі падмацуйце адпаведнымі радкамі з твора.
6. Падрыхтуйце выразнае чытанне верша з адпаведным настроем і інтанацыяй. (Глядзіце форзац 1.)

Давайце абмяркуем. Раскажыце, як вы віншуеце сваіх мам са святам.

ВЯСНОВЫЯ ПЕСНІ

Маладзіца — маладая замужняя жанчына.
Чапéц — лёгкі галаўны ўбор у выглядзе шапачкі, завязанай пад барадой, які раней насілі замужнія жанчыны.

Вясна красна, адкуль прыйшла...

— Вясна красна́, адкуль прыйшла,
Адкуль прыйшла, што прынясла?

— Прынясла я цёплае леце́йка:

Малым дзеткам — па яечку,

Старым бабкам — па кіёчку,

Красным дзеўкам — па вяночку,

Маладзіцам — па сярпочку.

Старыя бабкі — чапцы́ шыці,

Красны дзеўкі — вянкi віці,

Маладзіцы — жыта жаці.

Красны дзеўкі — на вулічку,

Маладзіцы — за люлечку,

Красны дзеўкі — гулі, гулі,

Маладзіцы — люлі, люлі.

1. Якія мары і спадзяванні ўскладваў народ на прыход вясны?
2. Як у народнай песні выказваюцца адносіны да дзяцінства і старасці? Як гэта характарызуе беларусаў?
3. Прачытайце песню па ролях.

Яря (пчолка) — гнеўная, раз'юшаная.
Ляло́ — тое, што і люлі-люлі.

Ты, пчолачка яря

Ты, пчолачка яря,
Ты вылець за мора,
Ой, ляло, ляло,
Ты вылець за мора.

Ты вынесі ключыкі,
Ключыкі залатыя,
Ой, ляло, ляло,
Ключыкі залатыя.

Адамкні лецечка,
Лета цёплае,
Ой, ляло, ляло,
Лета цёплае.

Замкні зіманьку,
Зіму сцюдзёную,
Ой, ляло, ляло,
Зіму сцюдзёную.

1. Якія мары выказаны ў гэтай песні?
2. Што можна сказаць пра чалавека, які жыве такімі надзеямі?
3. Якія ласкавыя словы ўжываюцца ў вясновай песні? Знайдзіце і прачытайце іх.
4. Разгледзьце ілюстрацыю да песні. Якія прыкметы сведчаць пра раннюю вясну? Назавіце іх.
5. З якой інтанацыяй варта чытаць словы гэтай песні? Чаму? Як вядома, вяснянкі ў большасці выконваліся наступным чынам: адзін удзельнік гурту спяваў першыя два радкі, а трэці і чацвёртыя радкі спевакі выконвалі хорам. Выразна прачытайце і вы гэту песню так.

Давайце абмяркуем. Ці даводзілася вам бываць у вясеннім лесе? Раскажыце, што цікавага вы бачылі ў ім.

Пёкны — прыгожы.

Каламўтны — мўтны, непразрысты.

Цікуе — тут: цячэ ў выбраным напрамку.

Хлявёц — памяшканне для свойскай жывёлы, птушак.

Парог — тут: перашкода, якая затрымлівае ход вады.

Перавёл — тут: найбольш нізкае месца на полі, даступнае для пераходу вады.

Мардавіца — выбівацца з сіл.

Пакрысе — паступова, не адразу.